

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΛΟΓΩ ΘΑΝΑΤΟΥ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥ ΠΑΛΑΙΟΙ & ΝΕΟΙ

Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου του Ταμείου, χορηγείται σύνταξη στα μέλη της οικογένειάς του/ της υπό την προϋπόθεση ότι συνταξιοδοτούνται για την αιτία αυτή από το φορέα κύριας ασφάλισης.

Ειδικές προϋποθέσεις δικαιοδόχων

(Α) Επιζών σύζυγος / έτερο μέλος συμφώνου συμβίωσης

Ο/η επιζών σύζυγος/έτερο μέλος συμφώνου συμβίωσης δικαιούται τη λήψη σύνταξης λόγω θανάτου συνταξιούχου υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i. Ο γάμος να είναι έγκυρος και να μην έχει ακυρωθεί ή λυθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση μέχρι την ημερομηνία θανάτου. Τα ανωτέρω πιστοποιούνται με την προσκόμιση βεβαίωσης από τη Γραμματεία Πρωτοδικών περί μη λύσεως του γάμου.
- ii. Να έχει παρέλθει από την ημερομηνία τέλεσης του γάμου έως και την ημερομηνία θανάτου του άμεσα συνταξιούχου **έγγαμος βίος ελάχιστης διάρκειας 3 ετών**.

Η ανωτέρω προϋπόθεση δεν ελέγχεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. ο θάνατος επήλθε εξαιτίας εργατικού ατυχήματος ή ανθρωποκτονίας
- ii. υφισταμένου του γάμου γεννήθηκε, νομιμοποιήθηκε, αναγνωρίστηκε ή υιοθετήθηκε τέκνο,
- iii. κατά το χρόνο του θανάτου η σύζυγος ήταν σε κατάσταση εγκυμοσύνης, η οποία δε διεκόπη και γεννήθηκε ζων τέκνο,
- iv. συντρέχει περίπτωση ανασύστασης προϋπάρχοντος γάμου. Και στην περίπτωση, όμως, αυτή ο αρχικός γάμος και ο εξ ανασυστάσεως γάμος θα πρέπει να έχει συνολική διάρκεια τρία (3) έτη.

(Β) Τέκνα (αρ. 12 Ν.4387/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Ν. 4611/2019 αρ. 19)

Τα νόμιμα τέκνα, τα νομιμοποιηθέντα, τα αναγνωρισθέντα, τα υιοθετημένα και όσα εξομοιώνονται με αυτά δικαιούνται σύνταξη λόγω θανάτου εφόσον:

- Είναι άγαμα.
- Δεν έχουν συμπληρώσει το 24ο έτος της ηλικίας τους.
- Προς τα άγαμα τέκνα εξομοιώνονται και τα διαζευγμένα και επομένως αποτελούν δικαιοδόχα πρόσωπα με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν τελέσει άλλον γάμο.

Η σύνταξη εξακολουθεί να καταβάλλεται στα τέκνα και μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους μόνο στην περίπτωση που κατά το χρόνο του θανάτου του συνταξιούχου είναι άγαμα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον η ανικανότητά τους επήλθε πριν από τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.

Τα υιοθετημένα τέκνα δικαιούνται σύνταξη με τις ίδιες προϋποθέσεις που δικαιούνται και τα νόμιμα τέκνα. Επιπλέον, η υιοθεσία πρέπει να έχει γίνει ένα (1) χρόνο πριν από το θάνατο του συνταξιούχου. Τα υιοθετημένα τέκνα διατηρούν το δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω θανάτου του φυσικού γονέα τους, υπό την προϋπόθεση ότι δε λαμβάνουν ταυτόχρονα και τη σύνταξη λόγω θανάτου του θετού γονέα.

Τα αμφοτεροπλεύρως ορφανά τέκνα δικαιούνται δύο συντάξεις λόγω θανάτου, εφόσον οι ασφαλισμένοι θανόντες γονείς τους συμπλήρωσαν ξεχωριστά τις νόμιμες προϋποθέσεις ημερών ασφάλισης.

(Γ) Μητέρα (φυσική και θετή) και αδέρφια

Τα ανωτέρω δικαιούχα πρόσωπα δικαιούνται τη λήψη σύνταξης με τα ποσοστά που προβλέπονται στο άρθρο 28 περ. Β του καταστατικού και υπό την προϋπόθεση ότι ο θανών συνταξιούχος τα συντηρούσε κατά κύριο λόγο.

(Δ) Περικοπή σύνταξης μετά την πάροδο της τριετίας (αρ. 12 Ν.4387/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Ν. 4611/2019 αρ. 19)

Στον επιζώντα σύζυγο/έτερο μέλος συμφώνου συμβίωσης καταβάλλεται ολόκληρη η δικαιούμενη σύνταξη για μία τριετία από την πρώτη του επομένου του θανάτου μήνα.

Εάν ο θανών συνταξιούχος ήταν **παλιός ασφαλισμένος (ασφαλισμένος έως 31/12/1992)**:

μετά την πάροδο της τριετίας, αν ο επιζών εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, καταβάλλεται, αναλόγως της χρονικής διάρκειας της εργασίας ή αυτοαπασχόλησης, το πενήντα τοις εκατό (50%) της σύνταξης.

Εάν ο θανών συνταξιούχος ήταν **νέος ασφαλισμένος (ασφαλισμένος από 01/01/1993)** (ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΕΤΕΑΠΕΠ ΦΕΚ Β' 2525/29.06.2018):

μετά τη λήξη της τριετίας το ποσό της σύνταξης του χήρου ή της χήρας χορηγείται μειωμένο κατά 50% εφόσον εργάζεται ή συνταξιοδοτείται μέχρι το 65° έτος της ηλικίας του και από το 65° έτος και μετά χορηγείται μειωμένο κατά 30%.

Εάν ο επιζών σύζυγος, κατά την ημερομηνία θανάτου, είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά σε ποσοστό 67% και άνω, λαμβάνει ολόκληρη τη σύνταξη, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναπηρία του, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

(Ε) Λήξη δικαιώματος συνταξιοδότησης (Ν. 4611/2019 αρ. 19)

Το δικαίωμα στη σύνταξη λόγω θανάτου παύει να ισχύει:

- i. Με το θάνατο του δικαιούχου.
- ii. Με την τέλεση γάμου του δικαιούχου ή τη σύναψη συμφώνου συμβίωσης.
- iii. Με τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας του τέκνου.
- iv. Με νεότερη κρίση της αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής ότι δεν υφίσταται πλέον ανικανότητα του επιζώντα συζύγου για την άσκηση κάθε βιοποριστικής εργασίας κατά 67% και άνω.
- v. Με νεότερη κρίση της αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής ότι δεν υφίσταται πλέον ανικανότητα του τέκνου για την άσκηση κάθε βιοποριστικής εργασίας.

(ΣΤ) Ο διαζευγμένος σύζυγος δικαιούται σύνταξης εφόσον πληροί αθροιστικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i. Ο πρώην σύζυγος, κατά τη στιγμή του θανάτου του, να κατέβαλε σε αυτόν ή να υποχρεούνταν να του καταβάλλει διατροφή βάσει δικαστικής απόφασης ή μεταξύ τους σύμβασης.
- ii. Να είχαν συμπληρωθεί δέκα (10) χρόνια έγγαμου βίου μέχρι τη λύση του γάμου με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.
- iii. Το διαζύγιο να μην οφείλεται σε ισχυρό κλονισμό της έγγαμης συμβίωσης λόγω υπαιτιότητας του αιτούντος τη σύνταξη.
- iv. Το μέσο μηνιαίο ατομικό φορολογητέο εισόδημα διαζευγμένου επιζώντος συζύγου να μην υπερβαίνει το διπλάσιο του ποσού του επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων, δηλαδή τα 720 ευρώ.
- v. Να μην έχει τελεστεί άλλος γάμος ή σύμφωνο συμβίωσης.

(Ζ) ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΟΣΟΥ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΩΝ

Το ποσό της σύνταξης των δικαιούχων λόγω θανάτου υπολογίζεται επί του μικτού ποσού της σύνταξης λόγω γήρατος ή αναπηρίας που λάμβανε ο θανών συνταξιούχος και ορίζεται ως ποσοστό αυτής ως εξής:

Για περιπτώσεις θανάτου παλαιού συνταξιούχου (ασφαλισμένου έως 31/12/1992) τα δικαιοδόχα πρόσωπα και τα ποσοστά της σύνταξης που δικαιούνται είναι (αρ. 28 περ Β καταστατικού):

- Χήρα ή χήρος χωρίς παιδιά: 60%
- Χήρα ή χήρος με ένα (1) παιδί: 80%
- Χήρα ή χήρος με άνω των δύο (2) παιδιών: 90%
- Παιδί ορφανό & από τους δύο (2) γονείς: 60%
- Δύο (2) παιδιά ορφανά και από τους δύο (2) γονείς: 80%
- Άνω των δύο (2) παιδιών ορφανά και από τους 2 γονείς: 90%
- Μητέρα θανόντος με σύζυγο και τέκνα: 20%
- Μητέρα θανόντος χωρίς: α) σύζυγο β) ενήλικα άρρενα τέκνα: 50%
- Μητέρα θανόντος χωρίς σύζυγο με ενήλικα άρρενα τέκνα: 20%
- Μητέρα θανόντος χωρίς σύζυγο με τέκνα: 30%
- Δύο (2) αδέρφια του θανόντος χωρίς άλλους ενήλικες άρρενες αδελφούς: 60%
- Άνω των δύο (2) αδελφών του θανόντος χωρίς άλλους ενήλικες άρρενες αδελφούς: 80%
- Αδελφός θανόντα με ενήλικες άλλους άρρενες αδελφούς: 20%
- Άνω των τριών (3) αδελφών με ενήλικες άλλους άρρενες αδελφούς: 60%

Για περιπτώσεις θανάτου νέου συνταξιούχου (ασφαλισμένου από 01/01/1993) τα δικαιοδόχα πρόσωπα και τα ποσοστά της σύνταξης που δικαιούνται είναι (αρ. 28 περ Δ καταστατικού & αρ. 31 παρ. 1 ν. 2084/1992):

- Επιζώντας σύζυγος: 50%
- Κάθε τέκνο: 25%
- Εάν δικαιούχος είναι τέκνο ορφανό και από τους δύο γονείς, η σύνταξη του διπλασιάζεται (διπλάσιο ποσοστό όπως περιγράφεται ανωτέρω) εκτός αν δικαιούται σύνταξης και από τους δύο γονείς

Το σύνολο των συντάξεων των δικαιούχων λόγω θανάτου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό της σύνταξης του θανόντα. Εάν συμβαίνει αυτό, η σύνταξη κάθε δικαιούχου μειώνεται αναλόγως.

Σημείωση 1: Οι συντάξεις καταβάλλονται 12 φορές ετησίως και υπόκεινται στις προβλεπόμενες από τις ετήσιες αναλογιστικές μελέτες του Ταμείου αναπροσαρμογές (άρθρο 28 καταστατικού) και σε παρακράτηση εισφοράς ποσοστού 6% υπέρ Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για υγειονομική περίθαλψη (Ν. 4334/2015 αρ. 1 παρ 30).

Σημείωση 2: Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4 του Ν. 4225/2014 οι αποφάσεις του Ταμείου για την απονομή των παροχών αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις. Ενστάσεις κατά των αποφάσεων αυτών δύναται να υποβάλλονται ενώπιον του Δ.Σ. του Ταμείου εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση των αποφάσεων (άρθρο 1, παράγραφος 3 Ν.861/1979 ΦΕΚ Α/2).